

Winterlezingen

Haarlem, november 2021

Het is Directeuren van Teylers Stichting een genoegen u uit te nodigen voor drie winterlezingen, die zullen worden gehouden door Leden van Teylers Genootschappen in de gehoorzaal van Teylers Museum.

Zondag 30 januari 2022 om 13.00 uur

Spreker: Prof. dr. Annette Merz, hoogleraar Nieuwe Testament aan de Protestantse-Theologische Universiteit (PThU), Groningen en lid van Teylers Godgeleerd Genootschap.

Hoe zie je het voor je? Het passieverhaal door de lens van de prentenreeks van Nicolaes de Bruyn en recent historisch-kritisch Jezusonderzoek

In deze lezing zal ik het passieverhaal, dat in vier versies in de Evangelieën is opgetekend, de revue laten passeren en daarbij twee lenzen gebruiken en onderling vergelijken. De eerste 'lens' is de door Pieter Teyler van der Hulst in 1756 aangekochte passiereeks door Nicolaes de Bruyn, die zich in de Kunstverzamelingen van het museum bevindt. De tweede 'lens' is recent wetenschappelijk Jezusonderzoek naar de toedracht van de passie en de literaire verbeeldingen ervan. Het hermeneutisch onderzoek tussen de twee zal aantonen, hoe beide vormen van receptie van het passieverhaal vanuit bepaalde culturele vooronderstellingen noodzakelijk aanvullingen en invullingen doen. De boeiende vraag is dan: gaat het met elkaar confronteren van de twee verschillende lees- en zienswijzen een nieuwe visie op het verhaal opleveren?

Zondag 27 februari 2022 om 13.00 uur

Spreker: Prof. dr. Yvonne Bleyerveld, senior conservator teken- en prentkunst bij het RKD – Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis in Den Haag, bijzonder hoogleraar kunst op papier en perkament aan de Universiteit Leiden en lid van Teylers Tweede Genootschap.

Naar buiten! Zestiende- en zeventiende-eeuwse Nederlandse kunstenaars tekenen het Hollandse landschap

Dit voorjaar is in Teylers Museum een tentoonstelling te zien over Wybrand Hendriks, veelzijdig kunstenaar en als vroege beheerder van Teylers kunstcollectie van 1785 tot 1820 betrokken bij talloze belangrijke aanwinsten. Zijn oeuvre strekt zich uit van stillevens tot portretten en van interieurs tot stadsgezichten. Daarnaast trok hij er regelmatig op uit om het landschap in de omgeving van Haarlem op papier vast te leggen. Al veel eerder trokken kunstenaars naar buiten – net als Hendriks niet om er te schilderen, maar om te tekenen. Zestiende- en zeventiende-eeuwse Nederlandse kunstenaars tekenden in de buitenlucht in schetsboeken en op losse bladen. Motieven als rivieren, dorpen, steden, bomen en boerderijen legden ze ter plekke vast. Hun schetsen 'naar het leven' dienden als studiemateriaal of als basis voor schilderijen of uitgewerkte tekeningen. Deze lezing gaat over de traditie van het buiten tekenen. Welke kunstenaars deden dat en waar gingen zij naartoe?

Zondag 27 maart 2022 om 13.00 uur

Spreker: Prof. dr. Ernestine van der Wall, emeritus-hoogleraar geschiedenis van het christendom, Universiteit Leiden en lid van Teylers Godgeleerd Genootschap.

Zijn moderne vrouwen echte vrouwen? Stemmen in De Hollandsche Lelie

In 1922 is het honderd jaar geleden dat vrouwen in ons land voor het eerst actief mochten stemmen bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer, resultaat van het kort daarvoor verworven stemrecht. De strijd voor dit stemrecht was onlosmakelijk verbonden met het zogeheten 'vrouwenvraagstuk' dat niet minder een 'mannenvraagstuk' was. Daarvan getuigen de publieke debatten waarin mannen en vrouwen de identiteit van de 'moderne' vrouw, de 'echte' vrouw dan wel simpelweg 'de' vrouw ter discussie stelden. De Hollandsche Lelie deed daar driftig aan mee, het weekblad dat in de vroege twintigste eeuw onder redacteurschap van Anna de Savornin Lohman een forumfunctie vervulde voor een algemeen ontwikkeld lezerspubliek, niet alleen in ons land maar ook in Nederlands Indië. Huwelijk en vrije liefde, seksualiteit, promiscuïteit, prostitutie, de dubbele moraal, de verschillende status van mannelijke en vrouwelijke 'singles', de combinatie van moederschap met bezigheden buitenshuis: zulke onderwerpen zetten veel pennen in beweging. Feminisme werd beschouwd als rechtstreeks uitvloeisel van de Verlichting, iets wat wisselend werd gewaardeerd.

U bent van harte welkom op deze vrij toegankelijke bijeenkomsten.

www.teylersstichting.nl en www.teylersmuseum.nl